

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Polscy astronomowie odkryli nieznane zjawisko

Zespół astronomów z Centrum Astronomii UMK zaobserwował nieznane dotąd zjawisko naprzemiennej emisji fal radiowych od cząsteczek metanolu i pary wodnej wokół młodej gwiazdy. To jedyny znany w kosmosie obiekt o takich właściwościach. Obserwacje przeprowadzono za pomocą największego polskiego radioteleskopu pracującego niedaleko Torunia.

Grupa badawcza, którą kierował prof. dr hab. Marian Szymczak z Centrum Astronomii UMK, przeprowadziła obserwacje radioźródła oznaczonego jako G107.298+5.639, w skrócie G107. Po raz pierwszy udało się zaobserwować w kosmosie naprzemienną, związaną ze sobą emisję maserową od dwóch rodzajów maserów, metanolowego i wodnego. Oba typy maserów są często spotykane razem, ale do tej pory żadna teoria nie przywidywała występowania zależności pomiędzy ich jasnościami.

Masery to emisje fal radiowych, które powstają na zasadzie podobnej jak emisja światła w laserach. W obłokach otaczających rodzące się, masywne gwiazdy znajduje się wiele różnych cząsteczek, w tym najprostszy alkohol, czyli metanol, a także woda (w stanie gazowym). Oba rodzaje maserów napędzane są innymi procesami. Na masery metanolowe wpływa promieniowanie podczerwone pyłu, a w przypadku maserów wodnych są to fale uderzeniowe. Masery mają charakterystyczne dla siebie częstotliwości, emisja od cząsteczek metanolu zachodzi na częstotliwościach 6,7 GHz, a od cząsteczek wody na 22 GHz, co przekłada się na długości fal odpowiednio 4,5 cm i 1,3 cm.

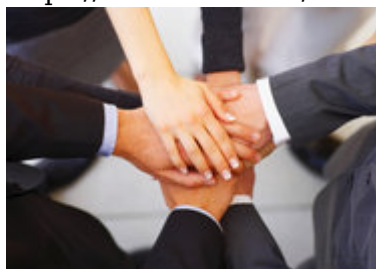
Metanolowe i wodne masery występują w obszarach formowania się masywnych gwiazd. Natężenie promieniowania maserów jest silnie zależne od warunków fizycznych jakie panują w otoczeniu, dzięki czemu można na podstawie ich obserwacji wyciągać wnioski na temat procesów zachodzących w obszarach wokół powstających gwiazd.

„Emisje maserowe z kosmosu są znane od kilkadziesiąt lat. Obecnie skatalogowanych jest około 1000 maserów metanolu, z których 284 jest monitorowanych przez nasz radioteleskop. Szczególne zainteresowanie radioastronomów budzą obiekty, w których zmienność maserów metanolowych jest cykliczna. Aktualnie znanych jest zaledwie 16 takich okresowych maserów metanolowych, z czego aż pięć zostało odkrytych przez nasz zespół dzięki obserwacjom wykonanym toruńskim radioteleskopem. Jeden z badanych przez nas obiektów, o nazwie G107, okazał się bardzo szczególny - można obrazowo powiedzieć, że prezentuje nam kosmiczną zabawę w chowanego ” wyjaśnia prof. dr hab. Marian Szymczak w rozmowie z PAP.

Mateusz Olech, będący doktorantem prof. Szymczaka, zajmuje się tematyką zmiennych maserów. Mówi, że obiekt G107 był znany gdy zaczynano jego obserwacje toruńskim radioteleskopem w sierpniu 2014 r. Wiedziano, że jest tam okresowy maser metanolowy, ale brak było informacji o cyklicznej zmienności w przypadku masera wodnego. Dr Paweł Wolak, który również brał udział w badaniach, nie zniechęcił się faktem, że w dotychczas znanych obserwacjach obiektu, źródło G107 nie wykazywało nic wyjątkowego w emisji maserowej wody i postanowił przeprowadzić obserwacje przy pomocy nowo zbudowanego odbiornika na 32-metrowym radioteleskopie RT4 w Centrum Astronomii UMK.

Więcej na stronie: www.naukawpolsce.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/25311.html>

12-05-2026

[Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości](#)

Najlepsze pomysły łączące naukę z biznesem.

12-05-2026

[Kleszcz to tylko pośrednik](#)

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków

12-05-2026

Jak rower zmienił świat

Od drewnianej „maszyny biegowej” do emancypacji robotników i kobiet

12-05-2026

Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji...

Utworzą obserwatorium do badania fal grawitacyjnych.

12-05-2026

Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością

Samotność ma liczne negatywne skutki zdrowotne.

12-05-2026

Norowirusy - biegunka brudnych rąk

Przenoszone drogą pokarmową norowirusy wywołują gwałtowne wymioty.

12-05-2026

Rak nie jest wskazaniem do przedwczesnego rozwiązania ciąży

W czasie ciąży można bezpiecznie prowadzić odpowiednie leczenie onkologiczne.

12-05-2026

Zakażenia w chirurgii to coraz większy problem

Konieczne jest wdrożenie skutecznego systemu opieki nad pacjentem.

Informacje dnia: [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

Partnerzy